

DÉSIRÉ PRYS

Désiré PRYS werd geboren te Bergen in 1852. Hij volgde viool bij WILLIAME en DONGRY en behaalde in 1870 zijn prijs van uitmuntendheid. Achtereenvolgens was hij : repetitor, orkestchef en theaterdirecteur te Bergen, dit in de periode 1880-1882. Nadien werd hij eerste orkestchef te Doornik, een functie die hij tijdens de zomermaanden te Versailles uitoefende. In 1884-85 werd hij dan orkestchef van de opera-comique te Antwerpen. Sedert 1877 (of reeds vroeger) speelde hij tijdens de zomermaanden mee in het Kursaalorkest en nam zijn plaats in onder de eerste violisten. In 1886 werd hij tevens dirigent van de Opera Comique te Luik. De compositieklas die hij volgde was deze van HUBERTI en VAN DEN EEDEN. In 1886 werd te Antwerpen een werk uitgevoerd van hem : de "Marche Triomphale", in het Koninklijk theater waar hij orkestchef was. Zijn ballet "Les Sylphides" werd te Luik uitgevoerd. Te Bergen werd hij muziekchef van de "Garde Civique" en in 1889 componeerde hij nog een opera-comique in één acte "L'Aveuglette". Behalve violist was hij gedurende lange tijd dirigent van het dansorkest van het Kursaal, van 1882 tot en met 1891. Hij verving in 1890 de zieke tweede dirigent J. DE SWERT tijdens de middagconcerten. Op zijn beurt werd hij dan vervangen door zijn broer Nestor als dirigent van het dansorkest.

Enkele jaren later dook PRYS in het Oostends Kursaal weer op, met zijn harmonieorkest uit Frameries, waarmee hij optrad op 8 augustus 1897.

Composities van Désiré PRYS in het Kursaal gespeeld zijn :

- Allegretto (orgel)
- Bertha, gavotte (orkest)
- Canterbury, marche (orkest)
- Colin et Colinette, polka (twee trompetten)
- Concertouverture (orkest)
- Coppéneur, polka (orkest)
- Les cosaques de l'Ukraine (orkest)
- Divertissement (orkest)
- Elle dort (zang en piano)
- Intermezzo (orgel)
- Marche des ex-sous-officiers (orkest)
- Marche triomphale (orkest)
- Marietta, valse dédiée à S.M. Marie-Rose, Reine des Sedangs (orkest)
- Polka (orkest)
- Sérénade (viool en orgel)
- Les Sylphides, ballet divertissement (orkest)

Verder schreef hij nog fantasieën en transcripties op heel wat romantische werken en nog twee komische opera's in één acte : "Jean-Pierre en Dolores" en "Le sonnet de Jeannot".

Bronnen : E. GREGOIR, Deuxième complément et supplément au volume : les artistes musiciens belges au XVIIIème et au XIXème siècle, Brussel-Parijs, 1890, p. 167.
S.O., 1890, passim.
E. GREGOIR, Supplément et complément au volume : les artistes musiciens belges au XVIIIème et au XIXème siècle, Brussel-Parijs, 1887, p. 223.

NESTOR PRYS

Van Nestor PRYS, de broer van Désiré, is weinig terug te vinden. GREGOIR vermeldt een zekere PRYS, broer van Désiré, doch zonder voornaam, waarvan de kans groot is dat het om Nestor gaat en die orkestlid van het theater te Brugge was. Die functie werd nadien in de locale pers teruggevonden, wanneer Nestor in 1897 de namiddagconcerten leidde. In 1897 en 1898 is Nestor PRYS één van de eerste violisten in het Kursaalorkest en soms gelegenhedsdirigent, waarbij zijn goede smaak in het opstellen van programma's evenals zijn correcte manier van orkest leiden geprezen werden. Hij verving dan ook dit jaar NEUFCOUR als leider van het Kursaal dansorkest.

Als componist kregen een drietal werken van hem een eerste uitvoering te Oostende. De meest favoriete was "Sérénade voor violen en orgel" onder leiding van N. PRYS, met medewerking van A. WIEGAND. Alle violisten namen plaats op de trap die naar het orgel leidde en zo vermengde zich de klank van beide instrumenten wondermooi (1889).

De werken van Nestor PRYS die in het Kursaal uitgevoerd werden zijn :

- Les bacchantes, intermezzo (orkest)
- Danse orientale (orkest)
- Entr'acte pizzicata (snaren)
- Les éphémées, valse lente (orgel)
- Gavotte (orkest)
- Gavotte Pompadour (orkest)
- Ma mie (zang en piano)
- Minuit (orkest)
- Les Mules, valse (orkest)
- Sérénade Vénétienne (orkest)

Ann CASIER

Bronnen : E. GREGOIR, Deuxième complément et supplément au volume : les artistes musiciens belges au XVIIIème et au XIXème siècle, Brussel Parijs, 1890, p. 267.
C. LOONTIENS, in La Musique à Ostende, in Ostende et le littoral, o.l.v. H. VANDEPUT, 1932, p. 107.
S.O., 17.08.1897.
S.O., 11.04.1897.
S.O., 11.09.1889.

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

DIENST KARTOGRAFIE VAN DE K.U. LEUVEN OP ZOEK NAAR OUDE AARD- EN HEMELGLOBES

Over het aantal in België aanwezige globes is weinig bekend. Daarom loopt momenteel aan de K.U. LEUVEN een onderzoek naar aard- en hemelglobes die vóór 1900 vervaardigd werden, ongeacht hun huidige staat. Ook armillaria, dit zijn geheel uit ringen bestaande hemelglobes, en de nog niet op bol gemonteerde segmenten, komen in aanmerking, evenals kunst- of gebruiksvoorwerpen in globevorm.

Wanneer onze leden denken over bruikbaar materiaal te beschikken, worden ze vriendelijk verzocht contact op te nemen met Leen LEEMAN, Instituut voor Aardwetenschappen, Dienst Kartografie, Redingenstraat 16bis te 3000 Leuven, tel. 016/22.69.20.

Wegens de bijzonder grote waarde van deze wetenschappelijke voorwerpen, wordt, indien gewenst, de naam van de eigenaar en de lokalisatie van de globe strikt geheim gehouden.